

Az ügy száma:	1.Kf.700.003/2023/4.
A felperes:	felperes (lakóhelye: felperes címe1, tartózkodási helye: felperes címe2)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: felperes képviselője; felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	szolgálati juttatással kapcsolatos közszolgálati jogviszony
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (12. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Szegedi Törvényszék 101.K.700.526/2022/11. számú ítélete

Fővárosi Ítéltábla

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.211.800 (hárommillió-kettőszáztizenegyezer-nyolcszáz) forint szolgálati juttatást és ezen összegnek 2022. január 26. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatát, továbbá 235.000 (kettőszázharmincötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

A kereseti és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperesnél hivatásos szolgálati viszonyban álló felperes 2021. november 12. napján a szolgálati hely (a továbbiakban: szolgálati hely rövidítése) állományába vezénylésének 2021. december 15-i hatállyal történő megszüntetését és 2021. december 16. napjától az alperes szolgálati hely2 való áthelyezését, valamint ugyanazon időponttól a 2022. június 30. napjáig terjedő időszakra – a televízió csatorna vetélkedő műsor (a továbbiakban: műsor) "elnevezésű" évadának szereplői közé történt meghívására hivatkozással – illetmény nélküli szabadság engedélyezését kérte, mely utóbbit az alperes vezetője nem engedélyezett.

[2] A felperes 2021. december 2. napján a politikai pártba belépett, melyre figyelemmel a szolgálati hely rövidítése főigazgatója 2021. december 9. napján a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának hivatásos szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 110. § (2) bekezdésében foglaltak szerint – a 82. § (1) bekezdés c) pontjára, 108. § (1), (3) bekezdéseire is utalással – az összeférhetetlenség megszüntetésére felszólította.

[3] A Belügyminiszter a BM-001/9781/2021. számú határozatával a felperes szolgálati hely rövidítése állományába történt vezénylését 2021. december 15-i hatállyal megszüntette, és az alperes vezetője a 06000-170/3798-1/2021.mi. számú állományparancsával 2021. december 16-i hatállyal őt a vezénylést megelőző utolsó szolgálati helyére és beosztásába kinevezte.

[4] A felperes a vezénylés megszüntetését követően a szolgálatát nem kezdte meg, a 2021. december 16. és 2021. december 31. napjai közötti időszakban egészségügyi szabadságon volt, a 2021. december 31. és 2022. január 10. napjai közötti időszakban – szabadság engedély iránti kérelmében tartózkodási helyként az országot feltüntetve – az időarányos évi rendes szabadságát töltötte.

[5] Az alperes a felperessel szemben a munkáltatói jogkörgyakorló jóváhagyása nélküli tartós távollét okán fegyelmi, a politikai párttagság létesítése miatt méltatlansági eljárást indított; mely eljárásokat a felperes keresőképtelenségére és tartós távollétére hivatkozással a Hszt. 198. § (1) bekezdése és (2) bekezdés b) pontja alapján felfüggesztette.

[6] A felperes szolgálati jogviszonya a politikai párttagság miatt összeférhetetlenség megszüntetésének hiányában – a Hszt. 82. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése szerint – 2022. január 10. napján a törvény erejénél fogva megszűnt, melyre tekintettel az alperes vezetője a fegyelmi és méltatlansági eljárásokat a Hszt. 210. § (1) bekezdés e) pontjára és 223. § (4) bekezdés d) pontjára hivatkozással megszüntette; egyidejűleg tájékoztatta a felperest, hogy a fegyveres és a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálat elismerése céljából megállapított szolgálati juttatásról szóló 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése szerinti szolgálati juttatásra nem vált jogosulttá.

[7] A felperes szolgálati juttatás kifizetésének elmulasztása miatt előterjesztett szolgálati panaszát az felettes szerv vezetője 29000-101/357-1/2022. Szü számú határozatával elutasította.

A felperes keresete, az alperes védírata

[8] A felperes keresetében 3.211.800 forint szolgálati juttatás és annak 2022. január 26. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Hszt. 99. § (1) bekezdésére és a Korm. rendeletre hivatkozással állította, hogy a perbeli esetben a szolgálati juttatás kifizetését korlátozó ok nem állt fenn.

[9] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját vitatva. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezéseiből megállapíthatóan a jogalkotó a hivatásos szolgálatot ellátó személyek közül azokat kívánta szolgálati juttatásban részesíteni, akiknek a jogviszonya nem a saját felróható magatartása miatt szűnt meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Döntését a Korm. rendelet 3. § (1)-(4) bekezdéseire, 6. § (1) bekezdés c) pontjára, (3) bekezdésére, a Hszt. 4. § (1) bekezdésére, 82. § (1) bekezdés c) pontjára, 108. § (1) bekezdésére, továbbá Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) 46. cikk (5) bekezdésére alapította.

Megállapította, hogy a felperes – az Alaptörvényben is rögzített tilalom ellenére – politikai párttagságot létesített; a műsorban a munkáltatói jogkör gyakorlójának jóváhagyása nélkül vett részt, a Korm. rendeletben foglalt feltételeknek nem felel meg, ezért szolgálati juttatásra nem jogosult. Hangsúlyozta, hogy a felperes jogszabályokkal szándékosan szembe helyezkedő magatartása vezetett ahhoz, hogy vele szemben az alperes vezetője a fegyelmi és méltatlansági eljárásokat elrendelte, amelyek lefolytatására a tartós távolléte miatt nem volt lehetőség. Bár a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya a fegyelmi és méltatlansági eljárások lezárását megelőzően, a törvény erejénél fogva megszűnt, azonban annak indoka a felperes kétséget kizáró felróható magatartása volt; a jogviszonya megszűnését az összeférhetlenségi ok szándékos előidézésével érte el, a méltatlansági eljárás – a rendvédelmi szerv működésébe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztető magatartására tekintettel – vélhetően felmentéssel zárult volna.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[11] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Jogszabálysértésként a Korm. rendelet 4. §-át, a 6. § (1) bekezdés c) pontját, (3) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:4 § (2) bekezdését, 1:5 § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdéseit jelölte meg. Álláspontja szerint az

elsőfokú ítélet nem konzekvens, indokolása önmagával ellentétes; az elsőfokú bíróság a [46] bekezdésben a kereset elutasításának [43] és [47] bekezdésekben rögzített indokával ellentétes érvelést fejtett ki. Hangsúlyozta, hogy a hivatásos állomány tagjaként 2021. december 31. napján fegyelmi büntetés vagy fenyítés hatálya alatt nem állt, a jogviszonya a törvény erejénél fogva szűnt meg, folyósítást kizáró ok vele szemben nem merült fel, a Korm. rendeletben foglaltak szerint a juttatásra jogosulttá vált. A keresetben előadott igényével összefüggésben felróhatóság nem terheli, hiszen párttagságát a Korm. rendelet hatálybalépése, az illetmény nélküli szabadság engedélyezése iránti kérelem elutasításának közzlése előtt létesítette. Kérte az alperes részére megállapított elsőfokú perköltség mérséklését annak eltúlzott mértékére hivatkozva.

[12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a releváns jogi tények okszerű mérlegelésével, a vonatkozó jogszabályok alkalmazásával hozta meg döntését, azt megfelelő tartalommal és terjedelemben indokolta. A szolgálati juttatás kifizetésének feltételei nem állnak fenn, mivel a fegyelmi és méltatlansági eljárások a felperes jogviszonyának megszűnésével zárultak. Az elsőfokú bíróság a felperes felróható, rendeltetésellenes magatartását helytállóan és tényszerűen levezette, az ítélet fellebbezésben hivatkozott pontjai egymással ellentétben nem állnak. Az elsőfokú perköltség mérséklésének jogalapja a Pp., a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) rendelkezései alapján hiányzik, az a bírói gyakorlatból sem vezethető le.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[13] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[14] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárt tényállás alapján, a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések ellenére a keresettel érintett jogkérdésben téves következtetésre jutott.

[15] A fellebbezési eljárásban – az elsőfokú bíróság által is helyesen felismert – eldöntendő jogkérdés az volt, hogy a felperes egyszeri szolgálati juttatásra vonatkozó igénye megalapozott-e, melyhez a jogosultság részletszabályait tartalmazó Korm. rendelet rendelkezéseinek értelmezését az egyedi tényállással összevetve kellett elvégezni, azaz a másodfokú eljárásban a vizsgálat arra irányult, hogy az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetése, annak szempontjai helytállóak-e. A felperes fellebbezésében eljárásjogi és anyagi jogi kifogásokat egyaránt megfogalmazott. Ahhoz, hogy az ítélet indokolásbeli hibáira vonatkozó érvei jogszerűségéről állást lehessen foglalni, elsőként azt kellett vizsgálni, hogy az elsőfokú bíróság megfelelő keretek között, helyes jogértelmezést követve hozta-e meg határozatát.

[16] A perben irányadó – felek által nem vitatott – tényállás szerint a Korm. rendelet 2021. december 31-i hatályba lépésekor a felperessel, mint a hivatásos állomány tagjával szemben – a munkáltatói jogkörgyakorló jóváhagyása nélküli tartós távolléte miatt és a politikai párttagsága okán – elrendelt fegyelmi és méltatlansági eljárások folyamatban voltak, ugyanakkor azokban a felfüggesztésre tekintettel eljárási cselekmények nem zajlottak; a felperes jogviszonya 2022. január 10. napján – a fegyelmi és méltatlansági eljárások lefolytatását megelőzően és azoktól függetlenül – a törvény erejénél fogva szűnt meg.

[17] A Hszt. 99. § (1) bekezdésére és a Korm. rendelet 4. §-ára alapított kereset alapján az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes az általa igényelt szolgálati juttatásra jogosult-e, annak kifizetését – a Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésében [különösen annak az alperes által hivatkozott bb) pontjában] és 12. §-ában felsorolt eseteket figyelembe véve – korlátozó ok felmerült-e. A vizsgálat tárgyát képezte továbbá, hogy a 6. § (1) bekezdés c) pontja és (3) bekezdése a perbeli esetre vonatkoztatva miként értelmezhető.

[18] A Hszt. felperes által hivatkozott 99. § (1) bekezdése a szolgálati jogviszony megszűnése esetén az illetmény és egyéb járandóságok tekintetében a hivatásos állomány tagjával szemben a munkáltató számára elszámolási kötelezettséget ír elő. A perben nem képezte vita tárgyát, hogy a felperes a Korm. rendelet 2021. december 31-i hatályba lépésekor a 4. § a) pontja szerinti hivatásos szolgálatot ellátó személynek minősült, ezáltal a 3. § (1) bekezdése szerinti szolgálati juttatás kifizetésének lehetősége megnyílt számára. A perben az sem volt vitatott, hogy a felperes szolgálati jogviszonyának 2022. január 10. napján történő megszűnése ellenére a Hszt. 99. § (1) bekezdésében előírt elszámolás teljes körűen nem történt meg; az alperes a hivatásos szolgálat ellátását figyelmen kívül hagyva a Korm. rendelet 3. §-a szerinti egyszeri juttatást a felperesnek nem fizette meg.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletének [46] bekezdésében helytállóan rögzítette, hogy a Korm. rendelet a 4. § a) pontjának és 6. § (3) bekezdése utolsó mondatának együttes olvasata szerint a szolgálati juttatás megfizetésének kizártságát automatikusan nem eredményezi, ha a kifizetéskor a hivatásos szolgálatot ellátó személy jogviszonya már nem áll fenn. Tévedett azonban, amikor az ítéletének [43] bekezdésében a kifizetést kizáró ok fennállását a perbeli esetre vonatkoztatva a fegyelmi és méltatlansági eljárásoknak a felperes szolgálati jogviszonyának megszűnése miatti befejezésével hozta összefüggésbe.

[20] Az ítéltábla a rendelkezésre álló adatokból megállapította, hogy a fegyelmi és méltatlansági eljárások a Hszt. 210. § (1) bekezdés e) pontja és 223. § (4) bekezdés d) pontja alapján valóban a jogviszony megszűnése miatt zárultak le, de azok a szolgálati juttatás kifizetésének elmaradását – további feltételek megvalósulásának hiányában – jogszerűen nem eredményezték. A Korm. rendelet 6. §-a alapján ugyanis az a hivatásos szolgálatot ellátó személy, akivel szemben 2021. december 31. napján fegyelmi vagy méltatlansági eljárás (korlátozó ok) volt folyamatban, a szolgálati juttatásra – a (3) bekezdésben meghatározottak szerint – a korlátozó ok megszűnését követően válhat jogosulttá; azonban a kifizetés kizárólag akkor valósulhat meg, ha a fegyelmi vagy méltatlansági eljárás nem a hivatásos szolgálatot

ellátó személy jogviszonyának megszűnésével zárult; az eljárás alá vont személy fegyelmi büntetés vagy fenyítés hatálya alatt nem áll. Az ítéltábla kiemeli, hogy a Korm. rendelet rendelkezéseit áttekintve a szolgálati juttatásra való jogosultság megállapítása körében a jogalkotó mérlegelési lehetőséget sem a munkáltató, sem pedig a bíróság számára nem biztosít, ezért a felperesi igény vizsgálata során a Korm. rendelet szövegének értelmezéséből lehet és kell kiindulni. A jogszabályi rendelkezésekből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a jogalkotó a hivatásos szolgálatot ellátó személyt abban az esetben kívánta kizárni a szolgálati juttatásból, ha a jogviszonyának megszüntetésére fegyelmi vagy méltatlansági eljárás eredményeképpen kerül sor. Tényszerű peradat, hogy a felperes jogviszonya a törvény erejénél fogva szűnt meg, fegyelmi büntetés vagy fenyítés hatálya alatt – ezen eljárások megszüntetése folytán – nem állt, ezért kifizetést korlátozó feltétel esetében nem volt megállapítható, tehát a szolgálati juttatásra jogosulttá vált.

[21] Az ügy érdemét tekintve az ítéltábla a felperesi jogviszony törvény erejénél fogva – és nem felmentéssel – történő megszűnésének abból a szempontból is jelentőséget tulajdonított, hogy az elsőfokú bíróság a felperes felróható magatartásának értékelésébe szükségtelenül bocsátkozott. Visszautalva a [20] bekezdésben írtakra, a jogvita elbírálása során a Korm. rendelet – mérlegelést nem engedő – szolgálati juttatásra való jogosultságot megalapozó és korlátozó feltételrendszerének történő megfelelés képezhetette a vizsgálat kereteit, melyet az elsőfokú bíróság által végzett elemzés meghaladott. Az ítéltábla a fent kifejtettek és a kereseti kérelem tükrében nem fogadta el az elsőfokú bíróság rendeltetésellenes joggyakorlással és a joggal való visszaélés tilalmával kapcsolatos – jogvita keretein túlmutató – levezetését sem, mivel a Hszt. ezen szabályainak alkalmazhatósága a Korm. rendelethől nem következik, a védiratban foglaltak e körben teljességgel figyelmen kívül hagyhatók.

[22] A fentieket figyelembe véve a felperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság ítéletének ellentmondásosságára. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogkérdés elbírálása során tévesen mérlegelt, döntését a felperes felróható magatartására alapította, holott a méltatlansági ok fennálltát nem is vizsgálhatta volna.

[23] Tekintettel arra, hogy az ügy lényegi anyagi jogi kérdésében az ítéltábla az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontra helyezkedett, az alperest megillető perköltség eltúlzott mértékét érintő fellebbezési érvek felülbírálatát mellőzte.

[24] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy a felperes tekintetében a szolgálati juttatás kifizetését korlátozó feltétel fennállt, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet – a releváns peradatok birtokában – a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperest – a kereset összegszerűsége vitatásának hiányában – a keresettel megegyező összegű szolgálati juttatás és annak törvényes kamata megfizetésére kötelezte.

[25] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

[26] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes elsőfokú és másodfokú eljárásban felmerült együttes perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára és (5) bekezdésére figyelemmel állapította meg. A perköltség összegének megállapítása során szem előtt tartotta a pertárgy értékét, az ügy bonyolultságát, a felperes által benyújtott iratok elkészítésének munka- és időigényét. Figyelembe vette, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során 9 oldal terjedelmű keresetlevelet terjesztett elő, valamint, hogy jogi képviselője 1 tárgyaláson vett részt. A másodfokú eljárás költségeinél számításba vette a 4 oldal terjedelmű fellebbezés munka- és időráfordítását, a másodfokú eljárás lényegét képező jogkérdés szakmai kidolgozottságát, valamint azt, hogy az érdemi döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

[27] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kereseti és fellebbezési illeték az alperes teljes személyes illetékmentessége folytán a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

[28] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. szeptember 5.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.	dr. Bíró Péter s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró